

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia października 2011 r.

**Pani
Marta Giezek
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Szczecinie**

LSZ-4101-12-04/2011
P/11/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinie („MOPR”) w zakresie funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz ich współdziałania z innymi instytucjami na rzecz powrotu dzieci do wychowania w rodzinie w latach 2008 - 2010 r. (z uwzględnieniem danych za I półrocze 2011 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 10 października 2011 r., na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność MOPR w zakresie objętym kontrolą.

MOPR prawidłowo wywiązywał się z realizacji zadań będących przedmiotem kontroli. Sprzyjały temu przyjęte przez MOPR uregulowania wewnętrzne, w tym organizacja komórek i stanowisk pracy. W funkcjonujących według stanu na 30 czerwca 2011 r. na terenie miasta Szczecina placówkach (2 placówki wielofunkcyjne i 12 rodzinnych domów

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

dziecka) nie stwierdzono nadmiernego zagęszczenia przebywających w nich wychowanków². NIK nie wnosi również uwag do sprawowanego przez MOPR nadzoru nad podległymi placówkami.

W latach 2008 – 2011 (I półrocze) w placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywało odpowiednio 301, 322, 286 i 286 dzieci. Spośród nich do rodziny naturalnej powróciło w badanym okresie odpowiednio 53, 34, 45, 17 dzieci. Liczba adopcji dzieci ze wszystkich placówek wynosiła łącznie 66 dzieci, z tego w 2008 r. – 19, w 2009 r. – 22, w 2010 r. – 19 i w pierwszym półroczu 2011 r. – 6 dzieci..

Badaniem szczegółowym objęto dokumentację 60 dzieci skierowanych w latach 2008 – 2010 do placówek opiekuńczo – wychowawczych. Na jej podstawie nie stwierdzono kierowania dzieci do ww. placówek z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych³. Wywiady środowiskowe przeprowadzali uprawnieni do tego pracownicy socjalni MOPR. Badając dokumentację ww. 60 dzieci stwierdzono, że w terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴ (tj. 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia z pomocy społecznej lub 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu interwencyjnego, socjalizacyjnego lub rodzinnego) przeprowadzono 34 wywiady środowiskowe. Nie przeprowadzono 9 wywiadów środowiskowych z powodu niemożliwości nawiązania przez pracowników MOPR kontaktu z rodzicami, a 17 wywiadów środowiskowych z tego samego powodu przeprowadzono z opóźnieniem. W badanej grupie 60 dzieci MOPR powinien dokonać aktualizacji 27 wywiadów środowiskowych. W art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej określono, że powinny one być sporządzane nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Badając dokumentację ustalono, że 9 aktualizacji nie przeprowadzono, a 18 zostało sporządzonych po terminie. Przyczyną tego stanu była również niemożliwość nawiązania kontaktu z rodzicami wychowanków.

² Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Konstantego Maciejewicza posiadała zezwolenie warunkowe, pozwalające na przebywanie więcej niż 30 dzieci w jednym miejscu, które zachowuje moc do dnia 31.12.2012 r. (ustawa z dnia 18.03.2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - Dz.U. Nr 81, poz. 440.

³ Dz.U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455

⁴ Dz.U. Nr 77, poz. 672, ze zm.

MOPR był organizacyjnie i kadrowo przygotowany do wykonywania swoich zadań w obszarze objętym kontrolą. Wg stanu na 30 czerwca 2011 r. w Dziale Opieki Zastępczej zatrudnionych było 29 pracowników zajmujących się problematyką dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz działalnością na rzecz ich powrotu do rodzin naturalnych. Pracownicy posiadali kwalifikacje określone w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych⁵, przy czym pracownicy socjalni spełniali dodatkowo wymogi określone w art.116 ust.1 – 3 oraz art. 156 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁶.

NIK pozytywnie ocenia realizację przez MOPR dodatkowych programów pomocy dziecku i rodzinie. W okresie kontrolowanym MOPR zrealizował 22 programy ukierunkowane głównie na pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo, na promowanie rodzicielstwa zastępczego i tworzenie rodzinnych domów dziecka, oraz na wspieranie procesu usamodzielniania wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o *podjęcie starań zmierzających do opracowania brakujących wywiadów środowiskowych oraz do zapewnienia terminowego ich sporządzenia i aktualizowania.*

Najwyższe Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich zadań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.

⁵ Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze zm., a poprzednio rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146, poz. 1222 ze zm.)

⁶ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.